

Zasady i etapy

Mediacja charakteryzuje się kilkoma podstawowymi zasadami, które są wspólne dla różnych systemów w państwach członkowskich UE. Bez względu na model mediacji, w postępowaniu tym można wyróżnić etapy opisane poniżej.

Podstawowe zasady

Bezstronność

Mediatorzy są neutralni i we wszelkich konfliktach pozostają bezstronni. Mediatorzy nie są doradcami i nie udzielają porad co do konkretnych sytuacji poszczególnych osób, zalecają natomiast na ogół, aby równocześnie z procesem mediacji zasięgnąć porady prawnej.

Poufność

Co do zasady wypowiedzi stron oraz dokumenty przedstawione w toku mediacji nie mogą być wykorzystywane jako dowód w sądzie w tej samej sprawie. Mediator nie może zeznawać.

Dobrowolny charakter mediacji

Strony sporu muszą zostać poinformowane o możliwości przeprowadzenia mediacji, czyli alternatywnym sposobie rozwiązania sporu. Odmowa uczestnictwa w mediacji nie ma wpływu na treść orzeczenia sądu.

Zasada ta nie jest sprzeczna z obowiązkowym spotkaniem informacyjnym na temat mediacji, a nawet z obowiązkową mediacją, tak długo jak strony nie są zmuszane do rozstrzygnięcia sporu w drodze postępowania mediacyjnego.

Etapy mediacji

1. Początek: mediator określa ramy postępowania

Mediator rozpoczyna od wyjaśnienia celu mediacji, procedury i roli mediatora w postępowaniu. Mediator określa zasady i zwraca się do każdej strony o wyrażenie zgody na taki sposób przeprowadzenia postępowania.

2. Określenie problemu przez strony

Mediator wysłuchuje wersji zdarzeń przedstawionej przez każdą ze stron.

Gdy mowa jest o uczuciach, mediator wyraża dla nich zrozumienie, a także uspokaja strony, gdy zachodzi taka potrzeba, oraz identyfikuje obawy każdej z nich.

3. Określenie problemów i planu negocjacji

Na tym etapie mediator przedstawia plan negocjacji, omawiając w skrócie zagadnienia co do których panuje zgoda (zbieżne interesy) oraz kwestie sporne. Mediator określa w porozumieniu ze stronami zagadnienia, które zostaną omówione.

4. Warianty/rozwiązania

Mediator pomaga stronom – poprzez burzę mózgów – wypracować szereg wariantów/rozwiązań, które można zastosować w danej sytuacji.

5. Rozważenie różnych możliwości oraz wybór najbardziej wykonalnych i możliwych do przyjęcia wariantów/rozwiązań

Na tym etapie mediator pomaga stronom w wypracowaniu porozumienia poprzez omówienie zgłoszonych wariantów i wybór rozwiązań, które są najbardziej wykonalne i akceptowalne dla obydwu stron.

6. Zakończenie mediacji

Osiągnięcie porozumienia

Mediator pomaga stronom w spisaniu jasnego i szczegółowego porozumienia.

Przedstawiciele prawni mogą dokonać przeglądu wynegocjowanego porozumienia, aby zagwarantować, że ma ono moc prawną we wszystkich odpowiednich systemach prawnych.

Brak porozumienia

Jeżeli strony nie osiągną porozumienia, mediator sporządza podsumowanie kwestii spornych oraz dokonanego w czasie negocjacji postępu. Mediator dziękuje stronom; w ten sposób mediacja zostaje zakończona. Strony mogą teraz, jeżeli zechcą, wszcząć postępowanie sądowe.

Ostatnia aktualizacja: 18/01/2019

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.